

УДК 323.21:35:316.346.32-053.6]-027.21

*Л. Р. Кіндрат,
аспірант кафедри соціальної
і гуманітарної політики,
Національна академія
державного управління
при Президентіві України*

КЛАСИФІКАЦІЙНА ТА ВИДОВА СТРУКТУРА ОСНОВНИХ ФОРМ УЧАСТІ МОЛОДІ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ

Розглянуто участь молоді як невід'ємний компонент суспільно-політичного життя в демократичних країнах. Зосереджено увагу не лише на голосуванні або висуненні кандидатури на виборах, як традиційних формах участі молоді, а й на багатьох інших формах та видах участі молоді на різних рівнях влади, різних етапах творення політики. Наголошено на необхідності з урахуванням тенденцій до зниження участі молоді в традиційних політичних процесах, що спостерігається в останні роки, популяризації, підтримки та сприяння розвитку різних форм та видів участі молоді як основи розвитку публічного управління. Досліджено класифікацію видів та форм участі молоді, наведено їх комплексну систематизацію і розширену класифікацію. Запропоновано додаткові ознаки видової структури участі молоді й узагальнено та доповнено класифікаційну структуру форм участі молоді.

Ключові слова: участь молоді, форми участі молоді, види участі молоді, класифікація участі молоді.

© Кіндрат Л. Р., 2018

L. R. Kindrat,

*Ph.D student of the Department of Social
and Humanitarian Policy, National Academy
for Public Administration under the President of Ukraine*

CLASSIFICATION AND TYPE STRUCTURE OF THE MAIN FORMS OF YOUTH PARTICIPATION IN PUBLIC ADMINISTRATION

Youth participation in democratic countries is an integral part of socio-political life. However, one should not focus only on voting or nominating for elections, as traditional forms of youth participation. There are many other forms and types of youth participation at different levels of government, at different stages of public policy making, on which one should pay attention. Given the context of decline of youth participation in traditional political processes, which has been observed in recent years, it is necessary to promote, support and encourage development of different forms and types of youth participation as a basis for development of public administration. The article deals with the study of the classification of types and forms of youth participation, provides a comprehensive system of their systematization and extended classification. In particular, additional characteristics of the specific structure of youth participation were proposed and the classification structure of youth participation forms was generalized and supplemented.

Key words: youth participation, forms of youth participation, types of youth participation, classification of youth participation.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Участь громадян у публічному управлінні, зокрема молоді, є передумовою та невід'ємною складовою демократичного устрою суспільства. При цьому участь не повинна зводитися лише до голосування або висунення кандидатури на виборах. Активна участь молоді передбачає вплив на рішення та дії органів влади, участь в акціях та заходах, щоб сприяти побудові кращого суспільства. В основу ідеї участі молоді покладено твердження, що найбільша кількість ідей щодо вирішення молодіжних питань та проблем виникає за межами влади або на найнижчих її щаблях. Адже саме представники молоді найкраще знають джерела проблем та спостерігають, як реалізуються державні та місцеві програми, покликані вирішувати ці проблеми, на практиці. Існує багато форм участі молоді, на які слід звертати увагу, враховуючи тенденцію до зниження її участі в традиційних політичних процесах, що спостерігається в останні роки.

Формулювання цілей дослідження. Метою статті є теоретичне обґрунтування класифікаційної та видової структури форм участі молоді, оскільки одним із важливих методів пізнання, дослідження явищ, процесів, об'єктів, що вивчаються, є їх класифікація.

Аналіз останніх публікацій за проблематикою та виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Участь громадян у суспільно-політичному житті суспільства досліджували М.Слюсаревський, О.Камінська, Н.Хазратова, О.Бархаєв, І.Семків, А.Мітлош та ін. Молодіжному аспекту участі громадян присвячені дослідження В.Бебика, Є.Бородіна, В.Боровика, М.Головатого, В.Драговця, В.Капіцина, Є.Красова, Є.Комарова, О.Корнієвського, В.Рябіки, Ф.Шереги, В.Щегорцова, В.Якушика та ін. Проте участь молоді як концепт ще дуже мало досліджено як зарубіжними, так і українськими науковцями. Концепт участі молоді розглядається міжнародними структурами: ООН, зокрема ЮНІСЕФ, та Радою Європи (в Переглянутій Європейській хартії участі молоді в місцевому та регіональному житті робиться спроба розглянути форми участі молоді, проте загалом без деталей та конкретизації). Крім того, більшість науковців приділяє увагу класифікації молодіжних організацій, молодіжних рухів, але не участі молоді. Тому в статті зроблено спробу обґрунтувати класифікаційну та видову структуру форм участі молоді.

Виклад основних результатів та їх обґрунтування. Сутність поняття “участь молоді” трактується як складне багаторівневе явище суспільної дійсності, що полягає в наданні реальної можливості, прав, засобів та простору, а де необхідно – підтримки молоді та залученні її як індивідуально, так і колективно до планування та/або прийняття рішень; вплив на процеси, діяльність, яка зачіпає її життя, інші цільові групи та загалом життя суспільства, щоб змінити, перетворити або навпаки, зберегти, зміцнити існуючий соціальний лад, його форми та елементи [2].

Серед основних форм участі молоді традиційно вирізняють: голосування та висування кандидатури на виборах, участь у референдумах, участь у протестних акціях, організована самодіяльність (участь в асоціаціях, громадських організаціях, політичних партіях тощо).

Проте найбільш визначальними для сучасної демократії є форми участі молоді в міжвиборчому циклі в повсякденному суспільно-політичному житті [4].

Одним із критеріїв класифікації участі молоді є масштаб, на основі якого побудована така класифікація участі: локальна, загальнонаціональна та міжнародна (глобальна).

Локальна участь молоді зазвичай позбавлена ідеологічного забарвлення і спрямована на вирішення місцевих проблем, пов'язаних з господарством. Як приклад можна навести Вінницький велосипедний рух, учасники якого добилися виділення 500 тис. грн міською владою на облаштування велодоріжок. Перші велосипедні доріжки з'явилися у Вінниці в липні 2011 р. Загальна протяжність велодоріжок становить 6,5 км. Також біля адміністративного будинку мерії та деяких торговельних центрів було облаштовано велостоянки.

З досвіду інших країн локальна участь молоді має тенденцію до переростання в загальнонаціональну, яка вже набула яскраво вираженого політичного забарвлення. Зокрема, спостерігається значна політизація вимог учасників різних акцій. Так, у травні 2013 р. у Стамбулі розпочалися масові протести проти плану мерії міста щодо знесення парку Гезі на площі Таксім. За кілька днів протестний рух поширився країною, а його учасники вимагали вже не тільки збереження парку, а й відставки прем'єр-міністра Туреччини Р.Ердогана [6].

Серед участі молоді загальнонаціонального масштабу особливе місце посідають політичні рухи як специфічна форма діяльності політичних сил. Вони спрямовують зусилля на усунення чи поліпшення існуючих соціально-політичних та економічних умов життя через вплив на владні структури, їх удосконалення або заміну. В епоху “кольорових революцій” з'являлися молодіжні рухи, що мали на меті мобілізацію громадян для активних дій проти існуючого режиму. У 2000 р. в Югославії діяв рух “Отпор”, у 2003 р. в Грузії – “Кмара”, у 2004 р. в Україні – “Пора”.

У листопаді 2013 р. Революція гідності почалася саме з молодіжного (студентського) руху опору проти існуючого режиму як протест проти надмірної концентрації влади у Президента Віктора Януковича та його “сім'ї”, зумовленої відходом політичного керів-

ництва країни від законодавчо закріпленого курсу на європейську інтеграцію та подальшою протидією цьому курсу. Молодь виступила проти корупції, соціальної нерівності, а також на підтримку європейського вектора зовнішньої політики України. Згодом на підтримку Євромайдану молодь почала збиратися і в інших областях, відбулися страйки, молодь не виходила на навчання.

Інші приклади загальнонаціональної участі молоді є більш аполітичні за своєю суттю. Так, у Норвегії це екологічний молодіжний рух, метою якого є популяризація нетрадиційних / відновлюваних джерел енергії, сортування сміття, протест проти подальшого освоєння шельфу Антарктиди на території країни, збільшення кількості залізниць, як більш екологічного виду транспорту та розвиток велосипедного руху.

Що ж стосується глобальної участі молоді, то передумовою її появи стала глобалізація. Глобальна участь молоді – це переважно діяльність у галузі захисту довкілля, освіти, прав людини та роззброєння, моніторинги, сприяння підписанню міжнародних угод. Як приклад можна навести глобальний освітній, волонтерський рух AIESEC (абревіатура від фр. Association internationale des étudiants en sciences économiques et commerciales – Міжнародна асоціація студентів в торгово-економічній науці). AIESEC – найбільша у світі студентська організація, глобальна мережа якої нараховує 50 тис. членів із понад 87 країн світу та близько 800 університетів. AIESEC організовує щорічні міжнародні програми обміну тисяч студентів та молодих спеціалістів. Це неполітична неприбуткова освітня організація, що складається із студентів та нещодавніх випускників закладів вищої освіти, які цікавляться питаннями економіки та управління. В організації немає місця дискримінації через колір шкіри, стать, сексуальну орієнтацію чи особистісні переконання та погляди, а також релігійну належність, національне або етнічне походження. AIESEC має на меті робити внесок у розвиток країн, акцентуючи увагу на міжнародній кооперації та взаєморозумінні [5].

Така глобальна участь молоді сприяє прогресивним соціальним та політичним перетворенням, накопиченню соціального капіталу, тобто створенню соціальних мереж, підвищенню соціальної довіри, впливає на сталість розвитку.

Однією з ключових ознак для класифікації участі молоді є мета діяльності:

– метою мобілізації є залучення фінансових та інших ресурсів для розв’язання певної проблеми;

– метою філантропії є надання допомоги тим, хто її потребує (волонтерство);

– метою посередництва є надання послуг, установлення і підтримка зв’язків, а також представницькі функції (наприклад молодіжний парламент);

– метою соціальної солідарності є об’єднання активних молодих людей, які є водночас представниками цільової аудиторії, на яку спрямована діяльність (органи студентського самоврядування, об’єднання молодих інвалідів тощо);

– метою зміни є зміна певної ситуації, поведінки або ставлення інших до якоїсь проблеми (участь в екологічних кампаніях, інформаційно-просвітницька діяльність);

– метою творення є висловлення свого “я” в колі інших (об’єднання за інтересами, наприклад клуби інтелектуальних ігор [1]).

На окрему увагу заслуговує класифікація участі молоді за сферою діяльності, розроблена Центром дослідження питань громадянського суспільства Університету Джона Гопкінса в Балтиморі (США):

1. Участь у культурі, відпочинку, спорті (різні форми мистецтва, творчості та спорту: творчі, національно-культурні, спортивні заходи, візуальні мистецтва, музика, фільми, танці тощо).

2. Участь в освіті й наукових дослідженнях (органи учнівського, студентського самоврядування).

3. Участь в охороні здоров’я та соціальних послугах (діяльність з профілактики наркоманії, СНІДу тощо).

4. Участь в охороні навколишнього середовища (участь в екологічних кампаніях, діяльність Всеукраїнської екологічної ліги тощо).

5. Участь у міжнародних відносинах (заходи євроклубів, діяльність організацій стосовно євроатлантичної інтеграції тощо).

6. Релігійна участь (діяльність “Української молоді – Христові”, “Християнської молодіжної організації Церкви Адвентистів 7-го Дня” тощо).

7. Ділова й професійна участь (діяльність організацій, спілок молодих юристів, державних службовців, підприємців тощо, круглі столи, конференції вузького спрямування).

8. Правова, агітаційно-пропагандистська участь і політика (стосується сфери влади, врядування, соціальної політики, здійснення влади, справляння впливу на розподіл ресурсів: політичні протести, діяльність молодіжних крил політичних партій, правозахисна участь) [7, с. 4].

9. Економічна участь (стосується сфери зайнятості та роботи взагалі, пов'язана з економічним розвитком, подоланням бідності, покращанням економічної ситуації суспільства в цілому, регіону або молодих людей).

10. Соціальна участь (стосується життя громади, місцевих завдань та проблем) [10].

Співробітництво молоді та органів влади може здійснюватися в різних сферах та на різних рівнях. Рівень взаємодії молоді з органами влади залежить як від активності молоді, так і від відповідної діяльності органів влади, їх прозорості, відкритості та готовності до співпраці.

Типовими засобами тиску молоді на органи влади є:

- безпосереднє висування своїх членів до складу представницьких і законодавчих органів влади;
- участь у роботі парламентських комісій;
- підтримка особистих контактів з членами парламенту, уряду, чиновниками державного апарату.

Незважаючи на ймовірні складності та збільшення витрат часу і ресурсів на початкових етапах взаємодії молоді та органів влади, в подальшому співпраця молоді з органами влади приводить до суттєвих позитивних результатів не тільки для зазначених суб'єктів, а й для громади загалом [3].

Ураховуючи тенденцію до зниження участі молоді в традиційних політичних процесах, що спостерігається в останні роки, особлива увага приділяється дослідженню інноваційних форм та інноваційних підходів до традиційних форм участі молоді. Зокрема, у 2017 р. проводилося дослідження на замовлення Молодіжного департаменту Ради Європи, під час якого було запропоновано відповідну класифікацію (див. рисунок).

	Альтернативні форми	Традиційні форми
Інноваційні форми	<ul style="list-style-type: none"> – Цифрова участь – Співуправління – Дорадча участь – Простори участі 	Використання нових методологій для заохочення традиційної участі
Неінноваційні форми	<ul style="list-style-type: none"> – Молодіжні ради та аналогічні структури – Молодіжна активність та протест 	<ul style="list-style-type: none"> – Голосування – Членство в політичних партіях – Членство у профспілках

Класифікація інноваційних, традиційних та альтернативних форм участі молоді [9]

Ґрунтовним є підхід до класифікації видів та форм участі, який використовує Європейське соціальне дослідження (ESS), що проводиться в режимі моніторингу в країнах Євросоюзу (27 країн) кожні два роки, починаючи з 2002–2003 рр.

Таблиця 1

Класифікація видів та форм участі, яку використовує Європейське соціальне дослідження (ESS) [8, с. 20]

Види участі	Форми участі
Традиційна (загальноприйнята) політична участь	Голосування; участь у політичних кампаніях; звернення до політичних та державних посадовців; вступ у члени політичних партій; робота в політичних організаціях або передача коштів на потреби; прояв інтересу до політики; її обговорення
Нетрадиційна (протестна) політична участь	Законні демонстрації, підписання петицій, бойкот продуктів; свідома відмова від купівлі деяких продуктів з політичних, етнічних чи екологічних переконань
Участь в діяльності громадських об'єднань	Членство в об'єднанні, сприяння без членства, добровільна робота в об'єднанні та передача коштів на його потреби
Неформальна громадська участь	Різні форми індивідуальної і групової участі в суспільному житті поза організаціями та асоціаціями
Неформальна допомога	Різноманітні форми активної індивідуальної і групової допомоги іншим позасоціальними та благодійними об'єднаннями

Ефективні механізми спілкування та взаємодії між молоддю та владою дають можливість підвищити поінформованість молоді, а також не тільки регулярно оцінювати діяльність органів влади, а й брати участь у розробці та прийнятті рішень. Залучення молоді до процесу вироблення управлінських рішень вважається одним із фундаментальних принципів демократичного суспільства.

Класифікація форм участі молоді в процесі підготовки та прийняття рішень була запропонована П.Г.Манжолою [4]:

- безпосередня участь громадян (вибори, референдуми), що впливає на державну політику і прийняття відповідних рішень;

- опосередковане представництво інтересів громадян (через депутатів усіх рівнів, виборних посадовців, політичні партії);

- діяльність громадських організацій, асоціацій, профспілок;

- направлення пропозицій, петицій, звернень, вимог в органи влади, які безпосередньо приймають управлінські рішення, до глави держави, законодавчого органу, зокрема парламентських комітетів, в органи виконавчої влади, державні комітети тощо;

- підготовка громадських експертиз, експертних висновків та оцінок щодо як конкретних документів, рішень, так і певних суспільних подій;

- організація громадських акцій (мирні збори), громадських слухань;

- діяльність громадських рад, створених при державних органах законодавчої та виконавчої гілок влади, з представників громадських об'єднань;

- обговорення в засобах масової інформації, соціологічні опитування та моніторинги громадської думки;

- проведення семінарів, круглих столів, консультацій за участю експертів, зацікавлених груп, засобів масової інформації.

Як зазначалося, участь молоді як концепт ще дуже мало досліджена як зарубіжними, так і українськими науковцями, особливо це стосується форм участі молоді. Розглянувши наявні на сьогодні підходи (класифікація за переглянутою Європейською хартією участі молоді в місцевому та регіональному житті; класифікація, запропонована у дослідженні “Нові та інноваційні форми участі молоді в прийнятті рішень” на замовлення Молодіжного департаменту Ради Європи; класифікація видів та форм

участі, яку використовує Європейське соціальне дослідження (ESS) та класифікація, запропонована П.Манжолою), було запропоновано узагальнену та доповнену класифікацію форм участі молоді (табл. 2).

Таблиця 2

Узагальнена та доповнена класифікація форм участі молоді

Види участі	Форми участі
Традиційна (загальноприйнята) політична участь	Голосування та висунення кандидатури на виборах; молоді депутати; молоді державні управлінці; голосування на референдумах; членство в політичних партіях; участь у політичних кампаніях; робота в політичних організаціях; передача коштів на їх потреби; прояв інтересу до політики; її обговорення
Нетрадиційна політична участь	Законні громадські акції (мирні збори, демонстрації, протести); громадські слухання; підписання петицій, направлення пропозицій, звернень, вимог до органів влади; агітаційно-пропагандистська діяльність; правозахисна діяльність; адвокаційні кампанії; участь у роботі депутатських комісій; соціальний моніторинг; відвідання пленарних засідань рад; підтримка особистих контактів з членами парламенту, уряду, чиновниками державного апарату; бойкот продуктів; свідома відмова від купівлі деяких продуктів з політичних, етнічних чи екологічних переконань; підготовка громадських експертів, експертних висновків та оцінок щодо як конкретних документів, рішень, так і певних суспільних подій
Формальна громадська участь	Діяльність молодіжних громадських організацій, асоціацій, профспілок, об'єднань за інтересами; діяльність молодіжних рад та аналогічних структур; учнівське та студентське самоврядування; сприяння без членства, добровільна робота в об'єднанні або передача коштів на його потреби
Неформальна громадська участь	Різні форми індивідуальної і групової участі в суспільному житті поза організаціями та асоціаціями: обговорення в засобах масової інформації, соціальні медіа, інформаційно-просвітницька діяльність; соціологічні опитування та моніторинги громадської думки; проведення семінарів, круглих столів, консультацій за участю експертів, зацікавлених груп, засобах масової інформації; молодіжні обміни; молодіжні ініціативи, волонтерство; цифрова участь; молодіжна інфраструктура (простори участі і т. ін.); творчі, національно-культурні, спортивні заходи

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, дослідження класифікації видів та форм участі молоді дало змогу комплексно їх систематизувати і розробити на цій основі розширену класифікацію.

1. Запропоновано додаткові ознаки *видової структури* участі молоді: 1) за масштабом – локальна, загальнонаціональна та міжнародна (глобальна); 2) за метою діяльності – мобілізація, філантропія, посередництво, соціальна солідарність, зміна, творення; 3) за сферами діяльності – участь у культурі, відпочинку, спорті; в освіті й наукових дослідженнях; в охороні здоров'я та соціальних послугах; у захисті навколишнього середовища; у міжнародних відносинах; релігійна участь; ділова й професійна участь; правова, агітаційно-пропагандистська участь і політика; участь у задоволенні нагальних базових потреб (сприяння зайнятості молоді, забезпечення житлом та транспортними послугами тощо).

2. Узагальнено та доповнено *класифікаційну структуру* форм участі молоді: 1) традиційна політична (голосування та висунення кандидатури на виборах; молоді депутати; молоді державні управління; участь у політичних кампаніях; обговорення політики тощо); 2) нетрадиційна політична (законні громадські акції; підписування петицій, направлення пропозицій, звернень, вимог до органів влади; підтримка особистих контактів з державними управліннями тощо); 3) формальна громадська (діяльність молодіжних громадських організацій, асоціацій, профспілок, об'єднань за інтересами, молодіжних рад та аналогічних структур; учнівське та студентське самоврядування тощо); 4) неформальна громадська (цифрова участь, соціальні медіа; соціологічні опитування та моніторинги громадської думки; проведення семінарів, круглих столів, консультацій; молодіжні обміни; молодіжні ініціативи; волонтерство тощо).

Подальше дослідження видів та форм участі молоді дасть змогу комплексно підійти до визначення механізмів роботи з молоддю для її активізації та широкого залучення різних верств молоді, на всіх рівнях влади при різному ступені залученості, оновити старі механізми та налагодити системне впровадження молодіжної політики.

Список використаних джерел

1. Барабаш В. Інституціоналізація молодіжного руху України / В. Барабаш // Політ. менеджмент. – 2004. – № 3. – С. 98–111.
2. Кіндрат Л. Р. Основні підходи до визначення поняття “участь молоді” / Л. Р. Кіндрат // Зб. наук. пр. НАДУ. – Київ : НАДУ, 2017. – Вип. 1. – С. 135–150.
3. Лиска О. Г. Взаємодія молоді з органами місцевого самоврядування / О. Г. Лиска // Теорія та практика державного управління : зб. наук. пр. – Харків : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2016. – № 3. – С. 178–185.
4. Манжола П. Г. Форми участі громадськості у діяльності органів влади та прийнятті політичних рішень / П. Г. Манжола // Стратег. пріоритети. – 2007. – № 4 (5). – С. 13–18.
5. Офіційний сайт організації AIESEC [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://aiesec.ua>.
6. Пилипенко О. В. Громадські рухи як об’єкт політологічного дослідження / О. В. Пилипенко // Грані : наук.-теорет. і громад.-політ. альманах. – 2013. – № 10 (102). – С. 67–72.
7. Половинець А. М. Молодіжні громадські організації: критерії класифікації [Електронний ресурс] / А. М. Половинець. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/e_journals/dutp/2010_2/txts/10pamokk.pdf.
8. Участь громадськості у процесі прийняття рішень на місцевому рівні : навч.-метод. посіб. – Київ : ДП “Укртехінформ”, 2013. – 250 с.
9. Crowley A. New and innovative forms of youth participation in decision-making processes / A. Crowley, D. Moxon. – Strasbourg : Council of Europe Publishing, 2017. – 66 p.
10. Have Your Say!: Manual on the Revised European Charter on the Participation of Young People in Local and Regional Life. – Strasbourg : Council of Europe, 2008. – 141 p.

References

1. Barabash, V. (2004) “Institutionalization of the youth movement of Ukraine”, *Polit. management*, vol. 3, pp. 98–111.
2. Kindrat, L. R. (2017) “Basic approaches to definition of the concept “youth participation””, *Collection of scientific works of the*

National Academy of Public Administration under the President of Ukraine, vol. 1, pp. 135-150.

3. Lyska, O. H. (2016) “Interaction of youth with local self-government bodies”, Theory and practice of public administration, vol. 3, pp. 178–185.

4. Manzhola, P. H. (2007) “Forms of public participation in the activities of public authorities and the adoption of political decisions”, Strategic priorities, vol. 4 (5), pp. 13-18.

5. Official site of the organization AIESEC, available at: <http://aiesec.ua>

6. Pylypenko, O. V. (2013) “Public movements as an object of political research”, Scientific-theoretical and socio-political almanac “Grani”, vol. 10 (102), pp. 67-72.

7. Polovynets', A. M. “Youth non-government organizations: classification criteria”, available at http://www.nbu.gov.ua/e_journals/dutp/2010_2/txts/10pamokk.pdf.

8. Public participation in the decision-making process at the local level: a training manual (2013), 250 p.

9. Crowley, A., Moxon, D. (2017) “New and innovative forms of youth participation in decision-making processes”, Council of Europe Publishing, 66 p.

10. Have Your Say!: Manual on the Revised European Charter on the Participation of Young People in Local and Regional Life (2008), Council of Europe Publishing, 141 p.

Summary

Youth participation in democratic countries is an integral part of socio-political life. Active participation of young people involves influence on decisions and actions, participation in actions and events, in order to promote building a better society. The idea of youth participation is based on the assertion that the greatest number of ideas for solving youth issues and problems arises outside the government or at lower levels. After all, it is the young people who know the sources of the problems best and see how national and local programs are working to solve these problems in practice.

Among the main forms of youth participation are traditionally distinguished: voting and nomination in elections, participation in

referendums, participation in protest actions. However, one should not focus only on voting or nominating for elections, as traditional forms of youth participation, the most decisive for modern democracy is the form of youth participation in the inter-electoral cycle in everyday social and political life.

There are many other forms and types of youth participation at different levels of government, at different stages of public policy making, which one should pay attention to. Given the context of the decline of youth participation in traditional political processes, which has been observed in recent years, it is necessary to promote, support and encourage the development of different forms and types of youth participation as a basis for developing public administration.

The article deals with the study of the classification of types and forms of youth participation, provides a comprehensive system of their systematization and extended classification. In particular, it was proposed to add characteristics of the specific structure of youth participation and the generalization and supplementation of classification structure of youth participation form.

The conducted study of the classification of types and forms of youth participation allowed to systematize and develop on this basis an extended classification.

Additional features of the specific structure of youth participation are offered: 1) based on scale – local, national and international (global); 2) based on purpose the activity – mobilization, philanthropy, mediation, social solidarity, change, creation; 3) based on sphere of activity – participation in culture, recreation, sports; in education and research; in health care and social services; in environment protection; in international relations; religious participation; business and professional participation; legal, propaganda and politics; participation in addressing basic needs (promoting youth employment, housing and transport services, etc.).

The classification structure of the forms of youth participation is generalized and supplemented: 1) traditional political participation (voting and nomination of candidates for election, youth deputies, youth leaders, participation in political campaigns, policy discussions, etc.); 2) non-traditional political participation (legal public actions, signature of petitions, sending of proposals, appeals, requirements

to the authorities, support of personal contacts with state administrators, etc.); 3) formal public participation (activities of youth public organizations, associations, trade unions, associations of interests, youth councils and similar structures, pupil and student self-government, etc.); 4) informal public participation (digital participation, social media, sociological surveys and public opinion monitoring, seminars, round tables, consultations, youth exchanges, youth initiatives, volunteering, etc.).